

کپ

هانیبال یوسف در گفت‌وگو با «شرق»:

حتی لطافت را نباید تحمیل کرد

● **مرجان صائبی:** هانیبال یوسف با اینکه تحصیلات موسیقی کلاسیک دارد اما از معدود موزیسین‌هایی است که سال‌هاست موسیقی کلیسایی و به‌طور مشخص‌تر موسیقی گاسپل را دنبال می‌کند. موسیقی‌ای که مخاطب ایرانی کمتر آن را شنیده. هانیبال یوسف به همراه گروهش ۱۱، ۱۲ و ۱۳ تیر ساعت ۲۲ از اجرای قطعاتی از موسیقی سیاهپوستان در تالار وحدت به اجرا می‌پردازد. در این کنسرت اشعار قطعات به زبان انگلیسی است و یک قطعه فارسی نیز اجرا می‌شود. همچنین به علت حضور نورا هاشمی، دخترتر گلاب آدینه در این گروه، آدینه برای طراحی حرکات گروه کر به این گروه پیوسته است. به بهانه همین کنسرت کپ کوتاهی با هانیبال یوسف درباره این موسیقی و حواشی کنسرت داشتیم.

✎ **چه شد سراغ موسیقی سیاهان رفتید؟**

ما صرفاً هدفمان برگزاری کنسرت برای سرگرم کردن مخاطب نبود، چون در آن صورت کارمان پاپ می‌شد؛ هدف ما یک کار فرهنگی و پژوهشی بود که تفکر موسیقایی داشته باشد. می‌خواهیم مردم با یک چیز متفاوت و جدید آشنا شوند. مثلاً خیلی‌ها در زمینه موسیقی جاز فعالیت کرده‌اند ولی به این موسیقی به حال پرداخته نشده. وقتی به یک کنسرت سنتی یا کلاسیک می‌روید می‌دانید یا چه چیزی مواجه می‌شوید، ولی وقتی کسی تحقیق می‌کند تا یک موسیقی قدیمی را بازسازی و معرفی کند، یک بُعد پژوهشی به کار اضافه می‌شود که هم مردم لذت می‌برند و هم اشاره به یک اتفاق تاریخی دارد.

✎ **یعنی شما در این کنسرت با یک موسیقی بازسازی‌شده‌مواجهیم؟**
موسیقی گاسپل درون خودش رشد کرده و اینطور نیست که به همان شکل اولیه باقی مانده باشد و مثلاً به شکل موسیقی‌های دیگر ادامه پیدا کرده باشد. موسیقی گاسپل دیگر به شکل آواز برده‌های سیاه در مزرعه نیست؛ ما الان چنین موسیقی‌ای اجرا نمی‌کنیم. همان‌طور که جاز رشد کرده گاسپل هم در دل خودش پیش رفته و جلو آمده. الان خواننده‌های پاپ از تحریرهای گاسپلی استفاده می‌کنند یا اساس فرم موسیقی‌شان تحت‌تأثیر این موسیقی است. من به‌عنوان موزیسین دوست دارم به موسیقی‌ای بپردازم که تا به حال در ایران نبوده.

✎ **مختصات و محل زندگی شما چه تغییراتی به این موسیقی داده؟**

ما موسیقی کلاسیک را بومی نمی‌کنیم. یعنی یک ایرانی هم سعی می‌کند موزارت را مثل یک اثریشی اجرا کند و سبک اجرا و صدایی را به اصل موسیقی نزدیک کند. در این موسیقی هم سعی ما بر این است که تا می‌توانیم به اصل موسیقی گاسپل نزدیک شویم که کار سختی هم است و خیلی‌ها عقیده دارند تا سیاهپوست نباشید نمی‌توانید مثل آنها این موسیقی را اجرا کنید. به هر حال ما ایرانی هستیم و یک مقدار فاصله وجود دارد. شاید یک ایرانی سمفونی بسازد که در ذات خودش یک پدیده غربی است و ربطی به ایران ندارد ولی در ایران سمفونی‌های زیاد و موفقی هم تولید شده است. من هم بر اساس داشته‌هایم یک اثر ایرانی تولید کردم که یک تجربه است. چیزی شبیه به اصل موسیقی ولی ایرانی؛ می‌گویم ایرانی چون من یک ایرانی هستم.

✎ **اشاره کردید همه اقشار جامعه می‌توانند با این موسیقی ارتباط برقرار کنند. موسیقی سیاهان نسبت به موسیقی جاز و بلوز خیلی برای مخاطب ایرانی آشنا نیست. چه ویژگی یا دلیلی باعث می‌شود که با مردم از نباط برقرار کند؟**

اولین چیزی که در این موسیقی غالب است، احساس است. این موسیقی اقتدر بر احساس است که بارها در تجربه‌ی گروه بغض کردم. دوم اینکه هیچ‌ان دارد و مردم هیجان را دوست دارند. ما هم قطعات احساسی داریم و هم هیجان‌انگیز. زیبایی و سادگی این موسیقی باعث می‌شود همه از این موسیقی لذت ببرند.

✎ **سابقه شما در موسیقی کلاسیک تأثیری در ساخت موسیقی گاسپل داشته؟**

سواد موسیقی کلاسیک کمک کرده من این موسیقی را درک کنم و در تنظیم هم از پیشینه آکادمیکی که دارم استفاده می‌کنم ولی این موسیقی کاملاً متفاوت است.

✎ **چه تشابه فرهنگی می‌تواند با ما داشته باشد؟**

مساله این است که من همیشه وقتی در سفر با تفاوت روبه‌رو شدم رشد کردم. تفاوت‌ها همیشه روی عادات رفتار و نگرش‌م تأثیر داشته. بنابراین به نظرم روبه‌روشدن با یک موسیقی متفاوت باعث رشد فکری، فرهنگی و اجتماعی می‌شود.

✎ **یعنی به دنبال نقاط مشترک نبودید؟**

نه، می‌خواستم بگویم این موسیقی هم وجود دارد، همان‌طور که در کنسرت قبلی بر مبنای تم عشق، معروف‌ترین آثار عاشقانه دنیا را اجرا کردیم. هدفان این بود که بگویم اگر رنگ و نژاد ما متفاوت است، اما همه ما عاشق می‌شویم و هر کدام تعبیر خودمان را از عشق داریم.

ادعای آوردن ستاره‌های میلیونی به مراسم شما

افطار با طعم شهرت

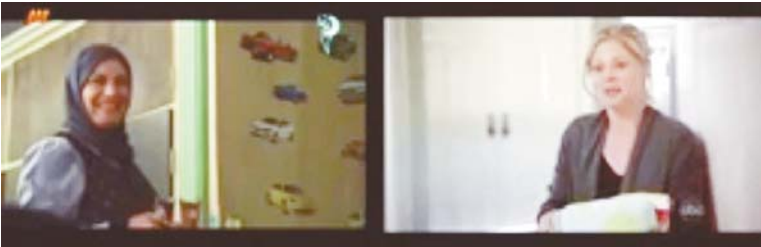
بهزاد وفاخواه

«جشن نیمه‌شعبان با حضور بازیگران مطرح سینما و تلویزیون...» «افتتاح مرکز خرید با اجرای برنامه توسط هنرمندان موسیقی...» و... مشابه این اعلان‌ها و پیامک‌ها را کم ندیده‌ایم. اما چطور می‌شود یک بازیگر یا خواننده یا ورزشکار را برای جشن و مراسم شخصی یا شرکت و موسسه دعوت کرد؟ آیا اصلاً هنرمندانی که نامشان در این شرکت آورده می‌شود از همکاری با آنها خبر دارند یا خیر؟

جشن ایرانی با الگوی هالیوودی

همه چیز از پیامکی شروع می‌شود که ادعا می‌کند می‌تواند بهترین هنرمندان را به مراسم شما دعوت کنند. اسم و شماره تلفنی هم روی آن درج شده است. درست مثل یک بنگاه شادمانی تماس می‌گیریم و با یک واسطه به مدیرعامل هم بعد به معاونت اجرایی «شرکت» وصل می‌شویم. خیلی راحت‌تر از چیزی که تصور می‌کردم جدی گرفته می‌شوم و از طرف خط خیلی مفصل‌تر از تصور شروع به معرفی شرکت می‌کند. برای آخر هفته قرار می‌گذاریم تا حضوری مفصل‌تر صحبت کنیم و مکان برگزاری جشن ما را هم ببینند. معرفی شرکت خیلی هم غیر منتظره آغاز می‌شود؛ شرکت ما اولین کمپانی در ایران است که با یک الگوی هالیوودی کار می‌کند.

در هالیوود برای سلبریتی‌ها هزار راه برای پول‌سازی وجود دارد. اینجا حضور ستاره‌ها و نیمه‌ستاره‌ها در تبلیغات امکان‌پذیر نیست اما اگر این راه برای پول‌درآوردن بسته است راه‌های دیگری می‌توان ابداع کرد. از آن طرف خط گفته می‌شود «شرکت» با ۷۵ نفر از بازیگرها قرارداد انحصاری دارد یعنی فقط از طریق این شرکت می‌شود این ۷۵ نفر را دعوت کرد. بعد فهرستی طولانی از این بازیگران را با سرعت و پشت‌هم می‌خواند که نام‌های آشنا در میان آنها کم نیست. رئیس هیات‌مدیره شرکت رضا رویگری است که آن هم برای همه ما نام‌آشنایی است. بهداد سلیمی و رضا صنعتگر از اعضای هیات‌مدیره هستند. تاکید می‌کند که با یک جست‌وجوی ساده در اینترنت می‌توانید سایت شرکت ما و اسامی بازیگران و خوانندگانی که با ما قرارداد دارند را ببینید. از میهمان‌هایی که حضور آنها با سه یا چهار میلیون هزینه ممکن است دارند تا میهمان‌هایی مثل اکبر عبدی که آمدن آنها به جشن ما ۱۰۰ میلیون تومان هزینه برمی‌دارد. بعد پیشنهاد هم می‌دهد و مدعی می‌شود که می‌توانید بجای اینکه ۱۰ میلیون تومان برای اکبر عبدی هزینه کنید با همین پول چهار یا پنج هنرمند مطرح را دعوت کنید و از کارمان نفتی، الهام حمیدی، مریم امیرجلالی و مینا نوروزی نام می‌برد. البته با توجه به تکذیب برخی هنر مندانی که نامشان در فهرست

با آنکه مسوولان صداوسیما امسال با سه سریال ماه رمضان در انتظار حاشیه‌ای نبودند؛ اما کپی سریال هفت‌سنگ از سریال آمریکایی «خانواده مدرن» باعث شد که حاشیه‌های امسال سریال‌های تلویزیون، جهانی شود. در چند سال گذشته حاشیه و جنجال یکی از بخش‌های ثابت مجموعه‌های مناسبتی و مخصوص ماه رمضان شده است. یک سال رضا عطاران و بزنگاه صدای نمایندگان مجلس را در می‌آورد و یک سال دیگر لهجه اصفهانی دردرس «در مسیر زاینده‌رود» می‌شود. اما کسی فکر نمی‌کرد سریال هفت‌سنگ حاشیه‌هایش را از ایران خارج کند و کار را به جایی برساند که حتی نشریه معتبری چون «تایم» در سایت خود با اشاره به کپی این سریال از سریال موفق و پر مخاطب خانواده مدرن در ویدیویی سده‌قیقه‌ای سکاس‌های کپی‌شده را در کنار سکاس‌های اصلی بگذارد.

«تایم» در این گزارش آورده است: «تمامی سکاس‌های سریال «هفت‌سنگ» کپی‌برداری شده از سریال آمریکایی «خانواده مدرن» است. با این تفاوت که بومی شده‌اند و متناسب با شرایط اجتماعی ایران تصویربرداری شده‌اند.» نشریه «تایم» علت بروز چنین مسأله‌ای را نبود قانون «کپی‌رایت» در ایران می‌داند. ساخت مجموعه‌هایی براساس نمونه‌های موفق خارجی پدیده نوظهوری نیست و در همه دنیا نیز این رسم وجود دارد. نکته‌ای که باعث شده در این سریال بیشتر به چشم بیاید این است که در تیتراژ آن اشاره‌ای به آن نشده است.

این برای نخستین بار است که یک سریال دقیقاً سکاس‌های یک سریال دیگر را کپی می‌کند. هرچند دست‌اندرکاران این مجموعه این کپی‌برداری را رد می‌نمایند و علیرضا بذرافشان آن را تأیید کرده است. البته تلاش ما برای گفت‌وگویی اختصاصی با بذرافشان به جایی نرسید و کارگردان هفت‌سنگ پاسخ تلفن‌های متعدد را نداد. بنابا به گفته یکی از عوامل این مجموعه به «شرق» شبکه سوم سیما از همه دست‌اندرکاران این مجموعه خواسته که تا دو هفته صحتی درباره آن نکنند. اینکه ممنوعیت مصاحبه به دلیل این حاشیه‌هاست یا دلیل دیگری دارد مشخص نیست. اما بذرافشان چند روز پیش در گفت‌وگو با روزنامه جام‌جم، ارگان صداوسیما، با تأیید کپی‌برداری از سریال خانواده مدرن گفته بود: «اینکه سریال هفت‌سنگ بر اساس سریالی به نام خانواده مدرن ساخته شده، موضوعی نیست که بتوانیم

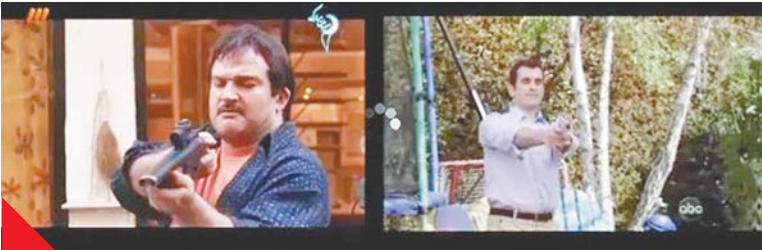
هنر

طراحی: جهان‌شاهی

راه‌های بسیاری هست که این هم ظاهر! یکی از این راه‌هاست. **رویگری: هیچ نسبیتی با این موسسه ندارم**
برای روشن‌شدن موضوع با یکی از هنرمندانی که این شرکت او را رییس هیات‌مدیره خود معرفی کرده تماس گرفتیم. رضا رویگری اول از موسساتی گله می‌کند که در شهرستان‌ها با اسم او کلاس‌های بازیگری برگزار می‌کنند و بعد می‌گوید: «از زنجار و از چندتا شهر دیگر به من زنگ زده‌اند که کلاس بازیگری در این شهرها دارم در حالی که من روجم از این قضیه خبر نداردا بعد حتماً به کسانی که ثبت‌نام کرده‌اند می‌گویند رویگری نیامد. به همین راحتی! اسم ما را خراب می‌کنند. البته اگر اسمی داشته باشیم. موسسه‌ای ما بهنام (...) هست که اسم من را به‌عنوان رییس هیات‌مدیرهاش برده است.» رضا رویگری می‌گوید اهل شکایت نیست اما در سایت خودش اعلام کرده که هیچ نسبیتی با این موسسه

ندارد. اگر به سایت شخصی رضا رویگری سری بزنید با این نوشته مواجه می‌شوید: «دوستان به اطلاع می‌رسانم که رضا رویگری عضویت در موسسه (...) را تکذیب می‌کند. این گروه به‌تازگی ویدیویی منتشر کردند و رضا رویگری را به‌عنوان یکی از اعضای اصلی خود معرفی کردند در صورتی که رویگری هیچ سمتی در (...) نداشته و نخواهد داشت.» خود رویگری می‌گوید: «این موسسات با اسم‌هایی که می‌برند دارند خودشان را گنده می‌کنند. زمانه بدی شده و همه دنبال چاپین هستند اکبر عبدی و بهداد سلیمی هم به من گفتند ما به‌خاطر اسم تو به این موسسه رفتیم و نمی‌دانستیم تو آنجا نیستی. گفت‌اند: یک عده از هنرمندان قرارداد دارند» تکذیب رویگری تلنگری است برای اینکه ادعاهای شرکت درباره اسامی هنرمندان را چشم بسته نپذیریم. حالا باید دید مراجع قضایی با ادعاهای این شرکت چه می‌کند.

تصاویر از خانواده مدرن (راست) و هفت سنگ (چپ)

«هفت‌سنگ» ایرانی

کپی برابر اصل «خانواده مدرن» آمریکایی

فرزانه ابراهیم‌زاده

اما برخی مخاطبان و البته برخی از اهالی مطبوعات و رسانه‌ها وقتی به نکته‌ای بی‌می‌برند، آن را مانند یک کشف بسیار بزرگ مطرح و گمان می‌کنند زار مهمی را کشف کرده‌اند که باید حتماً آن را افشا کنند. در حالی که مصاحبه من و همکارانم در گروه نویسندگان سریال هفت‌سنگ با نشریات معتبر موجود است که گفته بودیم سریال هفت‌سنگ را براساس ساختار سریال خانواده مدرن طراحی کرده‌ایم» او گفت: «معتقدیم که این اتفاق اصلاً چیز عجیب و غریبی نیست. در همه جای دنیا این اتفاق می‌افتد و حتی در کشور خودمان هم سریال‌های معتبر و بسیار مطرحی داریم که با اقتباس از نمونه‌های خارجی یا حتی کاملاً منطبق بر آنها ساخته شده‌اند و در دوره خودشان بسیار سریال‌های موفقی بوده‌اند و در ذهن ما جزو بهترین سریال‌های تلویزیون ماندگار شده‌اند.» «هفت‌سنگ» به کارگردانی «علیرضا بذرافشان» داستان یک خانواده است که هر کدام داستان‌های خودشان را دارند. پدر خانواده که هرپوز پورحسینی نقش آن را بازی می‌کند بعد از درگذشت همسرش، همسر جوانی را گرفته که یک پسر ۱۵ساله دارد. نقش این همسر دوم را الهام پاونزآد بازی می‌کند. در سمت دیگر دختر این خانواده است که همراه همسرش ماجراهای متفاوتی با فرزندان‌شان دارند. آنها که نسبت به پسر بزرگ و جوشان سختگیری می‌کنند دختری دارند که سعی در تشدیدکردن فشار خانواده بر برادرش را دارد و پسر کوچک خانواده که با شیطنت‌ها خانواده را با چالش‌هایی روبه‌رو می‌کند. نقش این زوج را شبنم مقیمی و مهدی سلطانی بازی کردند که هر دو همزمان در سریال مدینه به کارگردانی سیروس مقدم که از شبکه اول سیما پخش می‌شود هم بازی می‌کنند. در سوی دیگر پسر خانواده است که به‌همراه همسرش روایت زوج جوانی است که کودکی را به

شده است. این مجموعه تلویزیونی در بیش از ۳۰ کشور جهان پخش شد و به‌صورت دی‌وی‌دی نیز در ایران در دسترس قرار گرفته است و موضوع عجیبی نیست که بسیاری از مخاطبان ایرانی هم از نخستین قسمتی که از شبکه سوم لایه‌لایه مسابقه جام‌جهانی پخش شد به این شباهت بی‌ببرند و درباره آن صحبت کنند.

این نخستین‌باری نیست که یک مجموعه تلویزیونی و فیلم سینمایی شباهت‌هایی به نمونه‌های مشابه خارجی دارد. یکی از معروف‌ترین این نمونه‌ها مجموعه شاید برای شما اتفاق بیفتد است که در شبکه پنجم سیما تهیه می‌شود و کپی از سریال اسلام‌گرای ترکی‌های کلید اسرار است که اتفاقاً از شبکه سوم سیما هم پخش شده بود. در سال‌های گذشته برخی از منتقدان از شباهت‌های سریال‌هایی چون سایه روشن به کارگردانی آرش معیریان با زنان

چهره روز

شاهرخ، شوالیه شد

● **شرق:** شاهرخ‌خان پس از دریافت نشان شوالیه (لژیون دونور) گریزی هم به فوتبالت زد و اظهار امیدواری کرد که کشور فرانسه بتواند بهترین نتایج جام‌جهانی را کسب کند. شاهرخ‌خان، بازیگر شناخته‌شده هندی و سومین هنرمند این کشور است که پس از آمیتا باجان بازیگر سرشناس بالیوودی و ساتیاجیت رای، کارگردان فقید، موفق به دریافت نشان شوالیه لژیون دونور از کشور فرانسه شد. این نشان روز ۱۱ تیر در مراسمی ویژه که در هتل تاج محل در بمبئی برگزار شد توسط لوران فابیوس وزیر امور خارجه فرانسه که برای دیداری رسمی به هند رفته بود، به شاهرخ‌خان اهدا شد.

او نیز پس از دریافت این نشان گفت: «الحظات متفاوتی در زندگی وجود دارد که این احساس را برای شما به وجود می‌آورد که درست عمل کرده‌ای. این لحظه برای من همان لحظه است. واقعاً به اینکه چنین افتخاری نصیبم شده، افتخار می‌کنم.»

او سپس به کشور فرانسه اشاره کرد: «این افتخار در آینده مشوق من می‌شود تا سعی کنم سینمای هند را به سطح بالاتری از پذیرش، عشق و افتخار برسانم و از فرانسه برای چنین بیانی از عشق به سینمای هند سپاسگزارم. من به طرز فوق‌العاده‌ای تشویق شدم.» او که پیش از این نیز نشان شوالیه در هنر و ادبیات را در سال ۲۰۰۷ از دولت فرانسه دریافت کرده بود، در قسمت پایانی سخنانش اظهار امیدواری کرد که کشور فرانسه بهترین نتیجه را در رقابت‌های چهارم جهانی فوتبال کسب کند. شاهرخ‌خان با نام مستعار سلطان خان متولد دوم نوامبر ۱۹۶۵ در شهر دهلی نو است. او در سال ۲۰۰۴ از سوی مجله تایم یکی از بهترین بازیگران هند لقب گرفت. شاهرخ‌خان تا به حال برنده هشت بار جایزه بهترین بازیگر نقش اول مرد از جشنواره فیلم فیر شده است. او اولین جایزه دوران سینمایی خود را در بخش بهترین بازیگر مرد تازوآورد. برای فیلم «دیوانه» در سال ۱۹۹۳ از این جشنواره گرفت.

زیر آسمان فیروزه ای

جایزه عکس سال اروپا به یک ایرانی رسید

● **شرق:** یک عکاس ایرانی با مجموعه «الحظه آخر» مدال طلای هشتمین جایزه عکس سال اروپا را از آن خود کرد. محمدعلی برنو، اولین عکاس ایرانی است که از میان ۴۰۰ عکس در سراسر دنیا توانست مدال طلای مسابقه جایزه عکس سال اروپا را در بخش عکس خبری به خود اختصاص دهد و به‌عنوان «عکاس سال اروپا» شناخته شود. عکس‌های برنو با عنوان «الحظه آخر» مربوط به مراسم اعدام دو جوان زورگیر است که سال ۹۱ در تهران اقام به سرعت و ضرب‌وچرخ یک مرد کرده بودند و صحنه زورگیری این افراد با قمه، توسط یک دوربین مداربسته در محل حادثه ضبط و فیلم آن در مدت کوتاهی روی اینترنت به‌طور گسترده‌ای دیده شد که بازتاب زیادی یافت و با تلاش پلیس و نیروهای امنیتی عاملان حادثه به‌سرعت دستگیر شدند. این دو زورگیر ۲۰ و ۲۲ساله، که توسط دادگاه به اعدام در ملأعام محکوم شده بودند، سحرگاه یکم بهمن‌ماه ۹۱ در تهران به دار مجازات آویخته شدند. جایزه «استعداد سال» این مسابقه نیز به جورجیو پیاجی از ایتالیا رسید. اد کاشی از بنگلادش، اندی استوارت و میچریو ناکایاما جوایز دیگر این مسابقه را از آن خود کردند. همچنین حمید ذوالفقاری و ای تاش شکبایر دو عکاس ایرانی دیگر در بخش غیرحرفه‌ای این مسابقه جایزه گرفتند. جایزه عکس سال اروپا با هدف قراردانی از عکاسان از سال ۲۰۰۸ در پاریس آغاز به کار کرد که به یکی از معتبرترین رویدادهای عکاسی دنیا تبدیل شد و هرساله عکاسان بسیاری از سراسر جهان در این رویداد شرکت می‌کنند. این مسابقه به‌صورت سالانه در دو بخش حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای در شاخه‌های خبری، طبیعت، فاین آرت، پرتره، تبلیغاتی و کتب عکس برگزار می‌شود.

سر خط

مهر: مانا استادمحمد فرزند زنده‌یاد محمود استادمحمد با اشاره به اینکه نمایش «آسید کاظم» به کارگردانی علیرضا استادی بدون اطلاع و هماهنگی با وی روی صحنه رفته است، عنوان کرد تنها به گروهی از دانشجویان دانشکده سوره برای اجرای این نمایشنامه در تماشاخانه آو مجوز اجرا داده است.
بر اساس قانون جدید در سینمای روسیه که از ابتدای جولای اجرایی خواهد شد، استفاده از الفاظ رکیک و ناسزا در تمامی آثار سینمایی، تئاتر و برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی روسیه ممنوع خواهد بود.